

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Summæ Theologicæ Scholasticæ Et Moralis

In Quatuor Partes Distributæ

In qua de Incarnatione Verbi & Mysteriis vitæ Christi, nec non de
Sacramentis in genere & singulis in specie succinctè & dilucidè tractatur

Herincx, Wilhelm

Antverpiæ, 1675

Disputatio IX. De Sacramento Confirmationis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72963](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72963)

DISPUTATIO NONA.

De Sacramento Confirmationis.

QUÆSTIO I.

An Confirmatio sit Sacramentum, & quando institutum?

I. *Confirmatio Sacramentum contra varios Hæreticos adstruit Fides Catholica*

DICO I. Confirmatio est Sacramentum propriè dictum. Est de fide contra Hæreticos recentiores. Ante quos etiam Wiles hoc Sacramentum rejicit, & ante hunc Waldenses; & ante hos omnes Novatiani, qui baptizatis (teste Theodoro l. 3. Hæretic. Fabul.) *sacrum Chrisma non præbent. Quocirca eos qui ex hac heresi corpori Ecclesie conjunguntur benedicti Patres ungi iusserunt. Similiter videntur Nonnulli Ariani hoc Sacramentum rejecisse, qui proinde per manus impositionem recipiebantur ab Ecclesia.*

Fundata in Actis Apostolorum.

Sed veritas Catholica Probatur I. ex Act. 8. Tunc imponebant manus super illos, & accipiebant Spiritum sanctum. Et cap. 19. Cum imposuisset illis manus, venit Spiritus sanctus super eos. Unde patet Apostolos per signum sensibile, scilicet impositionem manuum, contulisse Spiritum sanctum, adedque gratiam sanctificantem, sine qua non rectè dicitur Spiritus sanctus alicui dari, uti nec aliquem inhabitare. Itaque illa ceremonia fuit & est Sacramentum; non aliud autem, quam Confirmatio, ergo &c.

2. *Responsio Calvini refutatur.*

Respondet Calvinus l. 4. Instit. c. 19. s. 6. Hujusmodi ceremoniam fuisse adhibitam ab illis, ut ipso gestu significarent se Deo commendare, & velut offerre eum, cui manus imponebant. Quocirca immediatè præmiserat: *Huius impositioni manuum non aliud mysterium subesse cogito. Sed immeritò. Nam Scriptura Act. 8. expressè dicit, quod per istam ceremoniam, seu per manus impositionem daretur Spiritus sanctus; ergo non tantum per illam fideles Deo offerebantur. Deinde ad hoc solum non erat opus, ut Apostoli tam festinè mitterent Petrum & Joannem; cum recepisset Samaria verbum Dei per Philippum Diaconum: quandoquidem absentes æquè ac præsentés potuerint illos Deo offerre; idemque facere potuerint, qui eos baptizarent in nomine Domini Jesu, immo quilibet Christianus. Denique Simon Magus non obtulisset pecuniam ad emendum privilegium conferendi Spiritum sanctum per manus impositionem, nisi plus quam commendationem Deo factam scivisset subesse.*

3. *Aliorum Hæreticorum*

Non potest etiam dici cum aliis Hæreticis istam ceremoniam fuisse solum ab Apostolis usurpatam, ut conferrent aliis do-

num linguarum ac prophetiæ: nam et si in principio Ecclesiæ sæpè conjungerentur dona aliqua externa seu gratiæ gratis datæ, ut ex Scripturis citatis patet, & inde Simon Magus fortè fucitatus ad offerendam pecuniam; absolute tamen aliud erat dare Spiritum sanctum, aliud donum linguarum; ille enim dabatur omnibus baptizatis quibus imponebantur manus; hoc tantum aliquibus, ut patet ex Apostolo ad Rom. 11. & 1. ad Cor. 12. ubi ait: *Numquid omnes Prophetæ? Numquid omnes linguis loquuntur?* Deinde dona ista possunt esse in peccatore, ut patet ex 1. ad Cor. 13. non autem Spiritus sanctus, juxta illud Sap. 1. *In involam animam non introibit sapientia, nec habitabit in corpore subdito peccatis.* Vide Augusti. lib. 3. de Bapt. cap. 16.

Probatur II. ex Joëlis 2. *Et erit post hæc, effundam Spiritum meum super omnem carnem, sive (ut refert hunc locum Petrus Act. 2.) Erat in novissimis diebus, dicit dominus, Effundam de Spiritu meo super omnem carnem. Ad quam Scripturam alludit Christus Joan. 7. dicens: Qui credit in me, sicut dicit Scriptura, de ventre ejus fluent aque viva. Ubi Evangelista subjungit: Hoc autem dixit de Spiritu, quem accepturi erant crederentes in eum. Quæ Scriptura non loquitur solum de Spiritu dando in Baptismo; cum Evangelista mox subjungat: *Nondum erat Spiritus datus, quia Jesus nondum erat glorificatus; cum tamen tunc multi jam essent baptizati, ut patet ex Joan. 3. & 4. & plures baptizandi ante Christi glorificationem. Non loquitur etiam solum de missione Spiritus super Apostolos & discipulos in Pentecoste: quia Scriptura loquitur generaliter dicendo: Super omnem carnem.* Deinde Act. 2. extendit illam Petrus ad omnes. Præterea Joan. 14. promittitur Spiritus mansurus nobiscum in æternum, id est, usque ad finem mundi; quod non quadrat in solos Apostolos & Christi discipulos, utpote diu mortuos.*

Sunt & aliæ Scripturæ, ex quibus conclusio suaderi potest, ut illud 1. Joan. 2. *Et unctionem quam accepistis ab eo, maneat in vobis.* Qui tamen locus non convincit: cum per unctionem ibi Varii intelligant Baptismum, Alii Christianismum seu fidem Christianam, Alii gratiam sanctificantem cum dono (ut Nonnulli addunt) intellectus. Præterea de Confirmatione Varii intelligunt illud 2. ad Cor. 1. *Qui confirmat nos vobiscum in Christo, & qui unxit nos Deo, qui & signavit nos.* Quod tamen Multi intelligunt de Confirmatione & unctione per

per gratiam, itemque de simili signatione, vel (ut Alii) de signatione per Characterem, vel (ut Alii) de oblatione per dona Spiritus sancti. Denique adduci potest locus Apostoli ad Hebr. 6. ubi inter doctrinae Christianae rudimenta post Baptismum proximè enumeratur Impositio manuum. Quod ad propositum explicant Graeci & Latini Patres communiter, teste Estio ibidem. Consonantque similiter Interpretes, addo ut Basilius Pontius de Confirmat. part. 1. cap. 3. dicat se solum legisse duos aut tres Interpretes, qui dissentirent, intelligentes locum de impositione manuum super Catechumenos, & energumenos, ad expellendos daemones, vel de impositione manuum in Sacramento Ordinis.

Adverte hic obiter Basilius Pontius sum. num. 11. immeritò dixisse, quòd non videatur reprehensione carere Scotus. d. 7. quest. 1. ubi videtur docere, quòd non conficitur ex Scriptura, institutionem hujus Sacramenti esse à Christo factam, sed haberi ex doctrina à Patribus & ab Apostolis accepta. Sed Scotus num. 3. solum dicit, quòd tempus & modus hujus institutionis in Scriptura non legatur. Quod verum est, quantumvis ex Scriptura probari possit, fuisse illud ab Apostolis usurpatum, scilicet in Actis Apostolorum, non quidem per chrismationem, sed per aliud æquivalens; quod Scotus non negat, immo supponit supra dicens, toto tempore Apostolorum forte mansisse eorum linguarum in Sacramento Confirmationis; prout scilicet illud legitur in Actis datum esse, de quo loquebatur Scotus.

Probatur III. ex testimoniis Sanctorum & vetustissimorum Pontificum, ac Conciliorum. Viranus 1. in Epistola decretali sic habet: Omnes Fideles per manus impositionem Episcoporum Spiritum sanctum post Baptismum accipere debent. Fabianus Epist. 2. Sancti Chrismatis consecutio per singulos annos est agenda &c. quia novum Sacramentum est &c. Eusebius Papa Epist. 3. Manus impositionis Sacramentum magna veneratione tenendum est &c. Melchides Papa ad Episcopos Hispania: Quæsitum utrum majus esset Sacramentum manus impositio Episcoporum, aut Baptismus? Scitote utrumque esse magnum Sacramentum, & sicut unum, à majoribus fit; id est, à summis Pontificibus, quod à minoribus perfici non potest; ita & majori veneratione venerandum & tenendum est. Et tandem Hæreticus illud audeat contemnere. Immo Melchidem Christi martyrem (quem compellens Argentinus Epist. 162. ait: O virum equanimem, o solum Christiane pacis, & patrem Christiana plebe) sic audeat alloqui Calvinus lib. 4. Insti. c. 19. §. 10. Os sacrilegum, tunc pinguedine sacrorum demittat anhelitus tui inquinatam, & verborum murmure incantatam, audeas Christi Sacramento opponere, & conferre cum aqua verbo Dei sanctificatâ? At parum hoc ipsum erat tua improbitati; nisi etiam pra-

ferres. Hæc sunt sanctæ Sedis responsa, hæc Apostolici tripodis oracula. Hæc ille, qui non poterat impudentius blasphemare in sanctissimum virum, nec clarius, quantum à veteris Ecclesiæ sensu disteat, confiteri.

Plura Concilia antiqua, quæ eandem ^{Et Concilia} veritatem supponunt, adfert Bellarminus lib. de Sacram. Confirm. c. 4. Inter alia Elibertinum can. 38. Arelatense I. can. 8. Arelatense II. can. 17. & Meldense (quod etiam refertur Can. Vt Episcopi, de Consecrat. d. 5) statuens, ut Episcopi non nisi jejuni per impositionem manuum Spiritum sanctum tradant. Denique Conclusionem tradit Concilium Florentinum in Instructione Armenorum, & Trid. sess. 7. can. 1. de Confirmatione.

Probatur IV. ex antiquissimis Patribus Dionysius I. Eccles. Hier. reb. c. 4. dicit, ^{Ac denique} post generationis mysterium, id est Baptismum, Adventum sancti Spiritus consummans ^{Patres.} unctio largitur unguenti Tertullianus I. de Resurrect. carnis c. 8. Caro ungitur, ut anima consecretur. Cyprianus Epist. 72. Tunc enim demum plene sanctificari, & filii Dei esse possunt, si Sacramento utroque (loquitur de Baptismo & impositione manuum) nascantur. Cyrillus Hierosolymitanus Catech. 3. Corpus quidem isto visibili unguento perungitur; anima vero sancto visibili Spiritu sanctificatur. Pacianus Serm. de Bapt. Hæc autem compleri aliàs nequeunt, nisi lavacro & chrismatis, & Antistitis Sacramento: lavacro enim peccata purgantur, chrismate Spiritus sanctus superfunditur. Augustinus lib. 2. contra literas Peliliani cap. 104. In hoc unguento Sacramentum Chrismatis vult interpretari, quod quidem in genere visibilium signaculorum sacrosanctum est, sicut ipse Baptismus. Eucherius Lugdunensis, vel potius Eusebius Gallicanus five alius Auctor coævus, Homil. de Pentecoste: In fonte plenitudinem tribuit ad innocentiam, in Confirmatione augmentum præstat ad gratiam. Theodoretus ad cap. 1. Cantic. Sub ea visibili unguenti specie, invisibilem sanctissimi Spiritus gratiam suscipiunt. Plura testimonia vide apud Bellarm. I. de Confirm. cap. 5. & 6. Ex quibus ingenio bene affecto non potest esse dubium, quin hæc veritas communi consensu Patrum sit recepta, & perpetuo usu Ecclesiæ confirmata; adeoque Hæreticos eam negantes vel contra eam disputantes insolentissimæ insanæ esse arguendos juxta August. Epist. 118. c. 5.

Dico II. Sacramentum Confirmationis ^{9.} fuit à Christo institutum probabilius ^{Sacramentum hoc} in ultima cœna. Ita Contuc, Præpositus & alii ^{fuisse in ultima Cœna} communis. Fundamentum præcipuum desumitur ex Fabiano Papa Epist. 2. ad Orientales ^{institutum} c. 1. dicente: In illa die Dominus Jesus, postquam ^{colligitur ex} cenavit cum discipulis suis, & lavit eorum pedes ^{Fabiano} (sunt à sanctis Apostolis prædecessores ^{Papa.} nostri) acciperunt, nobisque reliquerunt) Chrisma conficere docuit. Ubi per chrisma vel intelligit Pontifex ipsum Sacramentum, quod

quod chrismate confertur, sicut subinde per lavacrum intelligitur Baptismus ad *Ephef.* 5. & ad *Tirum* 3. vel si intelligat solum chrisma, adhuc satis probabiliter inde colligitur ipsum Sacramentum tunc esse institutum: nam chrisma est materia ipsius Sacramenti, & in ejus usum præcipue ordinatur, adeoque non videtur Christus tunc instituisse & docuisse confici chrisma, nisi simul instituerit hoc Sacramentum.

Aliud quo-
quo tempus
opportunitus
assignari
non potest.

Confirmatur: quia aliud tempus opportunius assignari nequit. Non enim illud, quando Christus *Matth.* 19. imponebat parvulis manus, ut Quidam volunt: tum quia illi parvuli nondum erant baptizati: tum quia *Joan.* 7. supponitur Spiritus sanctus non esse dandus, scilicet per Confirmationem, ante Christi glorificationem. Quamvis juxta *Henriquez*, *Bonacina*, & alios Sacramentum hoc *Matth.* 19. fuerit quasi adumbratum; seu præsignatum tamquam suo tempore instituendum. Non etiam dici potest institutum in Pentecoste: cum ibi nec materia nec formæ hujus Sacramenti appareat vestigium. Deinde Christus tunc cælos ascenderat; non videtur autem ascendisse, nisi consummato Ecclesiæ ædificio, cujus præcipuæ columnæ sunt Sacramenta. Non denique *Joan.* 20. quando Christus dixit: *Accipite Spiritum sanctum etc.* quia neque ibi est vestigium materiæ aut formæ; maxime cum ibi instituat Sacramentum Pœnitentiæ juxta *Trid. sess.* 6. c. 14. & *sess.* 14. c. 1.

10.
Consummata
tamen
institutio
niam quo
ad ministrum
referenda
est ad tempus
subsequens
resurrectionem
Joan. 20.

Dices: Episcopus est minister ordinarius Sacramenti Confirmationis; Ordo autem Episcopalis fuit institutus post resurrectionem *Joan.* 20. Resp. inde non sequi Sacramentum hoc non fuisse institutum antea simpliciter, seu quoad materiam & formam: quamvis consummata ejus institutio etiam quoad ministrum sit referenda ad tempus subsequens resurrectionem: tunc enim adeo perfecta fuit ejus institutio, ut ex tunc foret in eo statu, in quo & administrari & recipi posset. Quamvis enim Apostoli ante resurrectionem in ultima cœna facti essent sacerdotes quoad consecrandum corpus Christi verum, & simplex sacerdos sit etiam minister ex commissione saltem Papæ; equidem pro tunc non erant ministri etiam congrue delegabiles: tum quia necdum institutus erat minister ordinarius seu potens delegare, sed solum post resurrectionem: tum quia quoddam simplex sacerdos possit ex commissione confirmare, fundatur, non in potestate illius super corpus Christi verum, sed super corpus mysticum, cujus potestatis est pars, & quæ data est solum post resurrectionem *Joan.* 20. Confirmatur: si tunc data & instituta est potestas ordinaria & principalis confirmandi, ergo similiter secundaria ac delegata.

QUÆSTIO II.

Quæ sit Materia Sacramenti Confirmationis?

DICO I. Materia remota hujus Sacramenti est Chrisma. Constat ex definitione *Florentini supra*, & ex *Trid. sess.* 7. *can.* 2. de Confirmatione. Patet etiam ex perpetuo usu & traditione Ecclesiæ, quæ latius constat ex vetustissimis Pontificibus & Patribus, *Cornelio Papâ Episc.* ad *Fabium Episcopum Antiochenum*, *Dionysio Areopagita de Ecclesiast. Hierarch.* c. 4. *Concilio Laodiceo cap.* 48. *Cypriano*, & pluribus aliis: quos vide partim *quæst. præced.* partim apud *Bellarminum lib. de Confirm.* c. 3. & *seqq.* Colligitur etiam probabiliter ex Scriptura 2. ad *Cor.* 1. *præc. quæst. relatâ.*

Dices: Apostoli contulerunt hoc Sacramentum sine chrismate per solam manuum impositionem: ut videtur colligi ex *Act.* 8. & 19. ergo chrisma non est materia illius essentialis. *Cominek, Præpositus* & plures Recentiores respondent absolute Neg. Antec.

Nihilominus *D. Thomas* q. 72. a. 2. ad 1. & *art.* 4. ad 1. *Scotus* d. 7. q. 1. n. 3. *D. Bonav.* eodem *d. art.* 1. q. 2. *Suarez* & alii passim rectius admittunt Apostolos hoc Sacramentum aliquando sine chrismate contulisse Sumitur ex *Act.* 8. & 19. ubi solius manuum impositionis fit mentio, & per eam significatur datum esse Spiritum sanctum; si autem simul aderat chrismatio, Scriptura tacuisset præcipuum, & illud tantum expressisset, quod ad collationem Spiritus sancti nullo modo concurrebat, sed commoditatis gratia comitabatur; cum sufficere digito frontem tangere. Sic intellexerunt Scripturam gravissimi Theologi ac Theologorum Principes: immo ipsum *Florentinum in Decreto de Armenis* (esto non definit) adeo aperte, ut quilibet non præventus inde eliceret hanc doctrinam. Dicit itaque: *De solis Apostolis legitur, quod per manuum impositionem Spiritum sanctum dabant: loco autem illius manus impositionis, datur in Ecclesia Confirmatio.* Quod non bene diceretur, si manus impositio fuisset ipsamet unctio chrismatis, quæ nunc adhibetur. Nec dicit, *vocatur Confirmatio; sed, datur Confirmatio;* adeoque non solum nomen nomini, sed res rei successit, tamquam aliquod aliud symbolum externum. Deinde vult, quod in Ecclesia detur Confirmatio, non solum hoc ævo, sed etiam ævis superioribus post tempora Apostolorum, quorum factum opponit factis Ecclesiæ; adeoque etiam verum est, quod tempore v. g. *Alechiadis, Augustini* &c. loco illius manuum impositionis dabatur in Ecclesia Confirmatio atque tunc non succederat nomen nomini (cum uti nunc frequenter,

Quaest. II. Qua sit Materia Sacramenti Confirmationis. 223

tunc ordinariè adhuc vocaretur manus impositio) ergo sensus est, quòd successerit res rei.

13. **Confirmatur ex Innocentio IV. in Epist. ad Episcopum Tullulanum Apostolicæ Sedis Legatum in regno Cypri** (quam ad verbum refert *Exovius ad annum 1253. n. 13.*) dicente: *Soli Episcopi consignent Chrismate &c. quoniam soli Apostoli, quorum vices gerunt Episcopi, per manus impositionem (quam Confirmatio, vel frontis Chrysmatis representat) Spiritum sanctum tribuisse leguntur. Ex quo inferitur quòd per manus impositionem tantquam causam tribuerint Spiritum sanctum. Item quòd Confirmatio representet manus impositionem, non vox vocem, sed res rem, quia videlicet illa fuit Symbolum Confirmationis, habens similem effectum & finem. Eodem modo accipiendum est illud *Innocentii III. c. unico de sacra Vnctione 6. fin. Per frontis Chrysmationem manus impositio designatur, que alio nomine dicitur Confirmatio.**

14. **Dixi Apostolos hoc sacramentum aliquando sine Chrismate contulisse**, ut insinuare, quòd non semper: cum enim unctio chrysmatis fuerit à Christo in perpetuum instituta, non debuit ab Apostolis Ecclesiæ fundamentis penitus omitti, sed etiam exemplo doceri, maxime postquam Ecclesià utcumque formatà certis locis residebant. Idemque videtur convincere traditio Patrum, maxime *Dionysii de Ecclesiast. Hierarch. c. 4. & Fabiani Papæ Epist. 2. qui scribit Apostolos non solum docuisse, sed etiam observasse consuetudinem consuecendi Chrysmata, conmandandi veteris, & utendi novo, sicut à Christo acceperant.*

Itaque admissio Antecedente argumenti n. 12. objecti Resp. Neg. Conf. sicut enim Christus nullis signis sacramentalibus aliquis effectum huius Sacramenti sine chrysmate Apostolis in Pentecoste & aliis Act. 10. sic potuit cum Apostolis dispensare & probabilius dispensavit, ut illud per nudam manuum impositionem conferrent: cum ipsi totum mundum peragrantes non haberent tempus aut commoditatem consuecendi chrysmata, & conferendi tam multum quod sufficeret tot hominum millibus confirmandis post susceptionem Baptismi.

16. **Dico II. Chrysmata debent esse confectum ex oleo**, scilicet olivarum (quod olei nomine absolutè censetur. Neque de hoc unquam in Ecclesia dubitatum fuit: ut proinde certissimum sit, non sufficere oleum artificiale ex seminibus expressum) & balsamo. Patet ex *Fabiano Papa supra*, & *Florentino supra*, ac ex perpetuo ritu Ecclesiæ. Unde manifestum est, mixtionem hanc esse necessariam, saltem necessitate præcepti. At *Cajetanus* & varii post ipsum docent solum oleum sine balsamo sufficere ad essentiam Sacramenti. Et quidem *Cajetanus* censet mixtionem balsami tantum esse juris Ecclesiastici: *Soto autem d. 7. q. 111. art. 2. 5. De hoc*

autem, *Estius*, & alii, esse juris divini. Quod etiam novissimè docet *Dicastillo disp. un. de Sacram. Confirmat. dub. 3.* non rectè referens *Sotum* quasi docentem, quòd balsamum sit solum ex præcepto Ecclesiæ adhibendum.

17. **Verùm omnes veteres Theologi simpliciter asserunt materiam Confirmationis esse chrysmata ex oleo & balsamo**, sine præmissa hac distinctione, quam primus tradidit *Cajetanus*, teste *Basilio Pontio p. 2. c. 2. n. 2.* Posteriores quoque Theologi quasi communiter censent mixtionem hanc esse de essentia Sacramenti. Quæ doctrina probatur ex *Florentino in Decreto de Armenis*, ubi (quando aliundè non constat contrarium) assignat materias & formas essentielles Sacramentorum, & pro huius Sacramenti materia simpliciter statuit *Chrysmata confectum ex oleo, quod nitorem significat conscientie, & balsamo, quod odorem significat bonæ fame.* Ubi æqualiter exigit oleum & balsamum, & de utroque pariòrmodi loquitur. Aliàs verò agens de Sacramento Baptismi, cautè inter essentialia & accidentalia distinguit, & agens de materia Sacramenti Eucharistiæ, aliter loquitur de vino, aliter de aqua miscenda, utpote non necessarià ad essentiam; materia, inquit, est vinum, cui aqua misceri debet. Ob hoc *Iribarne* apud *Pontium sup. n. 2. 4.* asserit esse hanc nostram doctrinam de fide, quod & placet *Pontio* ibidem, aut certè quod maximè ad fidem accedat. Aliis tamen censura ista displicet.

18. **Deinde veteres Pontifices & Patres passim, dum agunt de hoc Sacramento**, utuntur nomine chrysmatis; quo simpliciter posito significatur, non nudum oleum, sed unguentum ex variis materiis confectum: immo illud frequenter distinguunt contra simplex oleum, v.g. infirmorum. Præterea Varii disertè asserunt chrysmata confici ex oleo & balsamo: ut *Fabianus Papa Epist. 2. Gregorius Papa in cap. 1. Cant. Innocentius III. c. un. de sacra Vnct. Cyprianus*, vel alius Auctor *Serm. de Vnctione chrysmatis, Antiquus Ordo Romanus in feria 5. hebdomadæ sanctæ. Bedæ* & alii passim. Nonnulli etiam etsi non meminerint expressè balsami, indicant tamen, dum tradunt chrysmata esse compositum ex materia odorifera, ut colligitur ex *Clemente I. 7. Constit. Apostol. c. 45.* & apertè ex *Dionysio Ecclesiast. Hierarch. c. 4.* Quæ traditio tam constans signum est hanc mixtionem esse de necessitate Sacramenti, seu balsamum absolutè, ut oleum requiri. Accedente eo, quòd Nonnulli satis etiam expressè meminerint divinæ institutionis, ut *Fabianus sup.* & *Auctor sermonis de Vnctione chrysmatis*. Insuper quòd semper & ubique in Ecclesia etiam apud Græcos balsamum fuerit adhibitum, adeò ut nequidem in necessitate, ob balsami raritatem à quibusdam prætermissam, permiserit *Fabianus* illud omitti.

19. **Gratis porrò, nec conformiter ad exemplum**

17. *Sed etiam balsamum ut requiritur est recepta doctrina.*

17. *Qua probatur ex Florentino.*

18. *Et Traditio.*

19. *Quæ adeò constans ostendit pariformem olei & balsami necessitatem divinam institutionem.*

*Quæ respi-
cere censetur
necessaria
necessitate
Sacramenti
nisi aliud
constet.*

plum ceterorum Sacramentorum, adstruitur à Nonnullis balsamum esse adhibendum ex præcepto Christi, non tamen esse de essentialia: nam præcepta Christi de materia & forma Sacramentorum censenda sunt respicere essentialia eorumdem seu necessaria ad valorem, quando aliud non constat: ideoque pro regula mutationis substantialis statuitur, illam semper fieri, quando mutatur sive non ponitur materia à Christo præscripta. Ob quod è contra supponitur mixtionem aquæ in sacrificio non esse à Christo præscriptam, quia nimirum aliàs esset de necessitate Sacramenti. Nec simile est de satisfactione, quæ etsi à Christo requisita sit, tamen non requiritur ad essentiam Sacramenti Pœnitentiæ: nam specialis quoad hoc exceptio constat ex indubitata omnium Catholicorum mente & scriptis: nec non ex eo, quod Sacramentum jam positum subsequatur satisfactio tempore, eoque interdum satis longo: ac denique ex eo, quod moribundo sensibus destituito impendatur Sacramentum absolutionis, etiam sine impositione pœnitentiæ seu satisfactionis.

20.
*Congruentia materia
hujus Sa-
cramenti
ex Scoto
allegatur.*

Congruentiam hujus materiæ cum effectu Confirmationis assignat *Scotus d. 7. q. 1. n. 8.* quod oleum habeat nitorem, supereminet reliquis liquidis, & sit materia proxima incendii; quorum primum significat munditiam seu castitatem, duo reliqua charitatem: balsamum autem habeat bonum odorem, qui significat bonam famam, juxta illud 2. ad Cor. 2. *Christi bonus odor sumus Deo.* Hæc autem omnia debet habere confirmatus, qui vult profiteri fidem Catholicam; aliàs ejus professio erit parum authentica.

21.
*Obicitur
auctoritas
Innocentii
III. c. Pa-
storalis.*

Dices I. *Innocentius III. cap. Pastoralis, de Sacramentis non iterandis* consultus, an is, qui in Confirmatione non chrismate, sed solo oleo fuisset inunctus, deberet secundo confirmari; respondet, *in talibus non esse aliquid iterandum, sed cautè supplendum, quod incautè fuerat prætermisum*: ergo censuit Pontifex Sacramentum in solo oleo collatum fuisse validum, alioquin dixisset illud esse iterandum. Resp. Neg. Conf. cum enim prætermisum fuerit totum Sacramentum, consequenter totum est supplendum; non tamen iterandum: quia (ut Glossa ibidem) *non dicitur iteratum, quod prius actum non fuit.* Prout etiam *Leo Papa* quæsitus, an baptizandus esset, de cujus Baptismo non constabat, respondet quod sic, nec tamen ob hoc Sacramentum iterari: quia *quod non ostenditur gestum, ratio non sinit, ut videatur iteratum, ut refertur c. Si multa 1. 3. de Consecrat. d. 4.* Vide etiam *car. præc.*

Instantia,

Nec ob hoc *Innocentii* responsio fieret ridicula, utpote à quo non quærebatur, an Confirmatio valida posset iterari, sed an valida fuerit, ut proinde actiones prius ad-

hibita debeant repeti: ad quod cum respondeat nihil esse iterandum, omnino videtur supponere, priorem actionem fuisse verè sacramentalem. Ad hanc namque respondeo, potuisse quidem Pontificem respondere apertius, verè tamen respondisse, quod in praxi servandum erat, scilicet supplendum quod desuit, adeoque Sacramentum denuo conferendum. Quia enim rogabatur de duplici casu, præsentem scilicet, & illo, in quo fuerat collatus Subdiaconatus, prætermisum impositione manuum, quæ solum est accidentalis; dat responsum generale utrique quæstioni cum proportionem applicandum, hoc sensu: cum tam Confirmatio quam Subdiaconatus sit interabilis, neutrum Sacramentum est iterandum; nec censetur id fieri, si suppleatur quod omisum est, sive minus impositione accidentalis, sive unctio cum chrismate essentialis. Nam sanè supplendum hic aliquid fuisse, Pontifex apertè resolvit: nil autem cogitari potest supplendum fuisse, quam ipsam substantiam Sacramenti quæ desuit; esto cautè & sine strepitu solemnitate publicæ.

Estque hæc explicatio necessaria, tum quia id postulat doctrina *Concilii Florentini*: tum quia alioquin Papa respondisset contra sententiam Theologorum etiam isto tempore communem: tum quia communiter Doctores ante *Caetanum* non crediderunt Papam ibi præjudicasse nostræ doctrinæ, quæ nihilominus exinde manit communis, præsertim usque ad tempus *Ciccerani*. Tum quia non est credibile Papam ibi inhibuisse tali casu adhiberi Sacramentum Confirmationis: cum prius saltem esset valde dubium, adeoque ad minus sub conditione iterabile: Tum denique quia aliàs sequeretur manifestum absurdum, scilicet supplendum præcisè fuisse, quod desuit; nempe unctionem solius balsami, aut certè balsami benedicti; quod inauditum est. Vult ergo Pontifex supplendam unctionem cum Chrismate; utique non sine adhibitione formæ: quis enim unquam audivit præscribi vel adhiberi materiam proximam Sacramenti sine forma?

Dices II. Materiæ Sacramentorum debent esse tales, quæ facile cognosci & haberi possunt; atqui tale non est balsamum: quod teste *Plinio l. 12. hist. natural. c. 25.* quondam in duobus tantum Judææ hortis reperiti solebat: ergo balsamum non est de necessitate Sacramenti. Resp. *Plinium* manifestè loqui de temporibus præteritis, de suo enim tempore subjungit: *Implex collesque vinearum modo.* Nostris quoque temporibus in satis bona quantitate adsertur ex Indiis; etsi diversè forte speciei à Palæstino. Quod perinde est; sicut indifferens est, an vinum consecrandum sit ejusdem, aut diversæ speciei vel coloris cum illo, quo usus est Christus. Unde *Paulus III. & Pius V.*

feruntur concessisse seu potius declarasse ex Balsamo Indico, utpote vero balsamo, posse Chrisma confici. Similiter Pius IV. ad supplicationem Fratris Ferdinandi de Ar mellones Provincialis del Peru concessit, quod in Provincia del Peru ex balsamo Indico Chrisma conficere possint, ut ex Registro Ordinis refert Rodriguez in Bullario inter oracula Pii IV. Deinde etiam balsamum foret valde rarum & carum, facile obtineri posset quidmodicum, quod sufficit, ut moraliter sive prudentis arbitrio censeatur unguentum ex utroque confectum. Et quamvis singulae partes non continerent formaliter aliquid balsami, per mixtionem tamen illius facile aliquo modo alterantur, & odorem aut alias illius qualitates recipiunt. Sane non obstante difficultate obtinendi balsamum, quam objiciebant nonnulli Episcopi, idcirco singulis solum trienniis Chrisma renovantes, reprehendit illos Fabianus Papa supra volens, ut singulis annis renovetur.

Dices III. cum Dicaflillo sup. n. 35. Modus adhibendi balsamum indicat non esse institutum à Christo tamquam de necessitate Sacramenti: cum tam parum adhibeatur, ut credibile sit, frequenter ministrari Sacramentum sine concurrentia aliquis partis balsami. Resp. id moraliter non contingere; cum tantum balsami adhibeatur, ut pervadat regulariter, sive formaliter, sive virtualiter, seu ratione odoris aut qualitatum alteretur totum quasi oleum; adeo ut non contingat moraliter chrismari aliquem sine concurrentia balsami praesentia. Nam certè ad hoc sunt Episcopi solliciti; cum ob doctrinam nostram communem exponerent Sacramentum periculo invaliditatis. Immo solliciti esse debent, etiam in altera sententia: cum concurrentia balsami sit saltem praecipui divini; quod utique debent curare impleri. Unde quo casu fieret hæc in re transgressio praecipui divini secundum alios, fiet et secundum nos Sacramentum nullum. Et sicut modus institutivus non probat, quin sit praecipuum divinum, sic non probat, quin sit de necessitate Sacramenti: nam poterat utique Christus ita instituere; instituisse autem probatum est. Aliter respondet Arriaga d. 27. n. 14. non propterea Confirmationem esse invalidam, si ab Episcopo confirmante acciperentur illæ solæ guttæ olei, quæ balsamum non habent, neque Christum requisivisse rigorosam illam mixtionem physicam, sed ut simpliciter ac proprie oleum esset mixtum; quæ mixtio sit quid morale; adeo ut putet, in rigore ne quidem esse necessarium, ut balsamum suo odore alteraverit totum oleum.

Dico III. Chrisma debet esse benedictum, sic ut benedictio sit de necessitate Sacramenti. Ita communiter Doctores. Pro-

hatur ex Florentino supra, quod sicut requirit Chrisma confectum ex oleo & balsamo, sic simpliciter & æqualiter requirit ut sit per Episcopum benedictum: alioquin non simpliciter diceret esse materiam, uti materiam calicis non dicit esse vinum aqua mixtum, sed, vinum, cui aqua misceri debet. Idem indicat Tridentinum sess. 7. can. 2. de Confirmat. supponens à Catholicis tribui virtutem sive efficaciam sacro (id est consecrato) Confirmationis chrismati. Id ipsum insinuant Patres, & perpetuus usus Ecclesiæ; quo adeo constanter exigitur unguentum benedictum, ut nullo unquam casu aliud fuerit practicum; sicut quàm in aqua baptismali, quæ citra necessitatem ex ritu Ecclesiæ debet benedici. Congruentia verò, ob quam potius à Christo requisita fuerit consecratio materiae Confirmationis, quàm Baptismi, assignatur à Scoto d. 7. q. 1. n. 3. quod Christus contactu suæ carnis mundissimæ omnem aquam consecravit in usum Baptismi: non sic autem materiam illam Confirmationis; & ideo requiritur hæc specialis sanctificatio. Quod etiam est rationale magis hæc, quàm ibi: quia Baptismus est Sacramentum necessitatis, & ideo potest à quocumque ministro conferri. Et rationale est, quod in aqua non consecrata: alioquin materia conveniens non posset esse communis, & impediretur salus multorum. Hæc tenet Scotus. Unde Ecclesia dispensare nequit, ut Sacramentum Confirmationis ministraretur unguento non benedicto.

Notat tamen Scotus d. 7. q. 3. & alii formam hujus benedictionis relictam esse arbitrio seu determinationi Ecclesiæ, ita ut Christus quidem instituerit Chrisma debere consecrari per Spiritus sancti invocationem, non tamen certam illius formam praescripserit. Ex præcepto tamen Ecclesiæ debet servari ab Episcopo consecrante ritus per ipsam Ecclesiam praescriptus.

Petes, An hæc benedictio ex commissione saltem Papæ possit fieri à simplici sacerdote; sicut ab eo potest, ex simili commissione, Sacramentum ipsum Confirmationis administrari? Resp. Neg. cum Doctoribus ferè communiter, contra Nonnullos, etiam recentiores. Nec dissentit Scotus sup. n. 2. statuens materiam Confirmationis Chrisma sanctificatum specialiter ab Episcopo, vel alio, cui talis sanctificatio poterit committi: quia ibi nil determinat, sed abstrahit, definiens Chrisma debere benedici à legitimo seu idoneo ministro, sive Episcopus, sive quisquis alius ille sit. Ideo in definitione Sacramenti hujus n. 1. dicit simpliciter, chrismate sanctificato. Probatur ex Florentino supra dicente materiam hujus Sacramenti esse Chrisma confectum ex oleo & balsamo per Episcopum benedicto. Deinde assignans ordinarium ministrum illius Episcopum, addit ali-

est de necessitate Sacramenti.

Forma benedictionis relicta est arbitrio Ecclesiæ.

26. Benedictio nequidem per Pontificem potest committi simplici sacerdoti.

aliquando ex concessione Sedis Apostolicæ simplicem sacerdotem administrasse, sed *chrismate* (inquit) *per Episcopum confecto*. Unde Gregorius XIII. scribitur concessisse simplici sacerdoti in India eandem potestatem hâc lege, ut uteretur chrismate per Episcopum consecrato. Id ipsum alii Pontifices hâc cautela concesserunt. Et cum eadem quoque restrictione olim Græcis presbyteris permessa erat administratio hujus Sacramenti, immo apud illos solus Patriarcha Constantinopolitanus hodie Chrisma conficit. Quare de consecratione chrismatis, & administratione Confirmationis, non est eadem ratio: & quàmvis esset, in iis tamen quæ pendent ab institutione, non quæritur rationis paritas, sed Christi instituentis voluntas per Scripturam aut Ecclesiam declarata. Congruentia tamen reddi potest, quòd satis facile chrisma ab Episcopo benedictum possit ubique deferri, non possint autem ubique præsentem esse Episcopi ad confirmandum.

27.

Dices: *Toletanum l. c. 20* ait: *Quamvis pendè ubique custodiat, ut absque Episcopo chrisma nemo conficiat; tamen, quia in aliquibus locis vel provinciis Presbyteri dicuntur Chrisma conficere, placuit ex hac die nullum alium, nisi Episcopum, Chrisma conficere, & per Dioceses destinare.* Resp. Concilium narrare & corrigere imperitum errorem paucorum Presbyterorum, non autem expressè declarare factum irritum, quia id satis patebat ex subjecta materia: nam certè illi Presbyteri id faciebant absque ullius commissione aut delegatione, quæ ad minus requiritur. Quare *Montanus Archiepiscopus Toletanus*, qui præfuit *Concilio Toletano II.* in quadam epistola rem istam antehâc inauditam fuisse inculcat, & de hujusmodi præsumptoribus dicit, quòd *Chrisma non tam consecrare, quàm violare præsumunt.* Adde, esse sermonem de chrismate adhibito ab istis Presbyteris, non in Sacramento Confirmationis, sed in ceremoniali unctione Baptizatorum in vertice: quod consecrabant Presbyteri Territorii Palentini in Hispania, etsi illegitimè. Dum autem Concilium infra subjicit: *Sine conscientia autem Episcopi nihil penitus Presbyteri agere præsumant* loquitur etiam de ordinariis muniis, in quibus Presbyteri olim dependebant à consensu Episcopi præsentis. Dum autem Pontifices aut Concilia dicuntur aliquid statuere seu ordinare circa ministrum consecrationis chrismatis, non censentur velle facere jus novum & Ecclesiasticum, sed contrà novas fortè præsumptiones exortas vel ad eas præcavendas, stat illi: & declarare jus antiquum, immo divinum.

28.

Materia proxima Confirmationis est unctio cum chrismate

Dico IV. Materia proxima Confirmationis est unctio cum chrismate facta in modum crucis pollice dextro Episcopi in fronte confirmandi. Ita communiter Doctores. Et patet ex *Florentino supra*, Ritualibus

& praxi Ecclesiæ. Ex quibus clarè constat non posse fieri mutationem sine peccato gravi vel levi pro qualitate mutationis. Insuper satis constat unctioem, cum chrismate requiri de necessitate Sacramenti: unctio enim est applicatio ipsius chrismatis seu materię remotæ. Deinde super eam immediatè cadit forma, & per ipsam immediatè significatur effectus Sacramenti. Idem de signo crucis tenent communiter Doctores ob perpetuum & constantem usum universalis Ecclesiæ. Et colligunt ex forma consueta: *Signo te signo crucis*, quæ alioquin non verificaretur. Et quàmvis hæc verba non adhibeantur in forma Græcorum, in ea tamen ponitur vox *signaculum*; signaculum autem Christianorum est *Crux*.

Quàmvis autem ex usu signatio ista fiat pollice dextro, non videtur tamen ullo modo id requiri ad essentiam Sacramenti: immo Plures docent adhibitionem alterius digiti tantum esse veniale peccatum; tametsi Alii doceant esse mortale. Quale peccatum indubiè committitur, si confirmans utatur virgulâ vel alio instrumento: quandoquidem enim communiore Doctorem sententiâ id non sufficiat ad valorem, exponeretur Sacramentum periculo nullitatis: quàmvis reverà probabile sit, hoc modo collatum esse validum, eò quòd subsistat vera unctio, adedque forma satis verificari videatur. Nec invaliditas rectè arguitur ex hoc, quòd tunc non foret vera manus impositio, ut arguit *Dicastillo disp. un. de Sacram. Confirm. dnb. 12. n. 151.* Nam hæc non requiritur intellecta in toto rigore physico; sed sufficit moralis, sive quæcumque, quæ sufficiat ad frontem inungendam; adedque etiam facta per instrumentum. Sicut indubiè sufficeret unctio facta pollice solo, etsi minister careret volâ manus, aut illam studiosè ante frontem confirmandi contraheret. Sanè injectio manus in clericum censetur, eaque sufficiens ad censuram incurrendam vi Canonis: *Si quis suadente 17. q. 4.* etsi fieret instrumentum. Propriè dicta verò manus impositio requirebatur quidem in facto Apostolorum; sed tunc solum, quando sine chrismatione effectum hujus Sacramenti consecrabant.

Denique inunctionem frontis pertinere ab substantiam Sacramenti tenent communiter Doctores: etsi *Victoria* existimaverit non esse de essentia, ut unctio fiat in fronte. Patres namque semper frontem inungendam esse dixerunt: immo subinde hoc Sacramentum frontis chrismationem appellat *Innocentius III c. Cum venisset 5. Per frontis, de Sacra. unctioe.* Idem habet usus perpetuus Ecclesiæ universalis. Ideoque Ecclesia Occidentalis etiam olim tam studiosè arcebat simplices sacerdotes à chrismatione frontis, concedens eis inungere verticem

vertigem, quod illa, sola essentialis foret ac sacramentalis. Rationem assignat Florentinum supra dicens: Ideo in fronte, ubi reverentia sedes est consuevenda inungitur, ne Christi nomen consistere erubescat, & praecipue crucem ejus. Et infra: propter quod signo crucis signatur.

Solent nihilominus Graeci alias praeter ea partes inungere, ut patet ex Concilio Constantinopolitano I. can. 7. alias 9. ibi: Signatos sive unctos primum sancto chrismate & frontem, & oculos, & nares, & os, & aures. Nonnulla Graecorum Euchologia addunt manus, nonnulla pedes, alia & manus, & pedes, aliqua etiam pectus. Quo circa unctiones partium, praeterquam frontis, censendae sunt ceremoniales, veluti subsequentes unctionem frontis, quae essentialis est & primo loco adhibetur. Unde etiam in nonnullis Euchologiis ad singula membra adhibendae praescribuntur diversae formae; non omnes equivalentes, & ad solius frontis inunctionem forma Sacramenti apud Graecos communis. Concilium autem Constantinopolitanum non facit mentionem nisi unius formae. Ex quo tamen non apparet fuisse repetitam ad inunctionem aliarum partium, sed potius semel & simul adhibitam. Quo casu admitti facilius forte, quam solide probari, posset cum Higuo d. 7. q. 1. in Comment. Scoti n. 15. (qui adhuc amplius intendit) unctiones ante finem formae adhibitas veluti a forma determinatas partialiter & secundario integre simul cum unctione frontis totalem unctionem; sicut ablutio partium minus principalium & de se forte insufficientium concurret cum ablutione partis principalis.

QUESTIO III.

Quenam sit Forma Confirmationis?

DICO: Forma conveniens ac necessaria Confirmationis est: Signa te signo crucis, & confirmo te chrismate salutis in nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti. Hanc assignat Concilium Florentinum in Decreto, & Ritualia Ecclesiae. Deinde per eam perfecte significatur hujus Sacramenti effectus, nempe robur spiritus, & character, qui velut signum militare imprimitur confirmato.

Valebit tamen forma, etsi quaedam verba mutantur in aequivalentia; ut si loco signo dicatur consignes; loco salutis, dicatur sanctificationis. Item si dicatur: Consignatur Petrus signo crucis, & confirmatur chrismate salutis in nomine Patris &c. Ut patet ex dictis disp. praec. de forma Baptismi apud Graecos usitata: sic enim exprimitur persona confirmanda, actus Confirmantis ut ab eo procedens, & reliqua necessaria.

An autem distincte debeat exprimi Trinitas & unitas Personarum, dubitatur. Et

quidem plerique Doctores affirmare videntur, conformiter ad ea quae diximus de forma Baptismi; cujus velut consummatio & perfectio secundum Patres & Pontifices est Sacramentum Confirmationis. Ita Suarez, Henriquez, Wiggers, Coninck, & innumeri alii. Qui passim etiam, docent expresse adendum ly signo crucis, & ly chrismate salutis.

Nihilominus non apparet, quomodo id consistat cum veritate formae Graecorum, qua illi nunc utuntur, & antiquitus usi sunt: estque talis: Signaculum domini Spiritus sancti, subintellige juxta proprietatem Graeci sermonis, praesertim in propositionibus practicis, verbum substantivum est, aut suppletur donatur tibi, quo actio ministri & suscipiens designatur. Quod etiam implicite satis fit per voces, signaculum, & domini. Unde sensus est: hoc signo donantur munera Spiritus sancti, immo & ipse Spiritus sanctus, ut ait Arcudius l. 2. de Concordia Eccles. Occid. & Orient. c. 6. Habeturque haec forma in omnibus Euchologiis seu Ritualibus Graecorum, tam impressis, quam manu scriptis. In eaque nihil immutandum, decidit nova Congregatio Cardinalium erecta ab Urbano VIII. ad examinandum Euchologium Graecorum: quod post examen praescriptum fuit recusum sub eodem Pontifice, retenta eadem Confirmationis forma. Eandem expresse tradit Cardinalis Bessarion Tract. de Eucharistia Sacram. qui & ipse Graecus in Concilio Florentino fuit summæ Auctoritatis. In quo etiam Concilio nulla Graecis quaestio fuit mota de forma Confirmationis: sed sub finem Concilii Pontifex Eugenius solum quaesivit rationem, cur apud eos Presbyteri hoc Sacramentum conferant. Immo haec ipsa forma exprimitur in Concilio II. generali seu Constantinopolitano I. can. 7. alias 9. ubi statuit Synodus Novatianos & quosdam alios Haereticos ad Ecclesiam recipiendos esse signatos sive unctos primum sancto Chrismate &c. & eos (inquit) signantes dicens: Signaculum domini Spiritus sancti. Insuper quotquot Graecorum sancti Patres de hoc Sacramento verba fecerunt, ad hanc verborum formam respexerunt & se regulerunt inquit Arcudius sup. c. 7. Et ob hoc in instructione Clementis VIII. qua inhibetur Presbyteris Graecorum morantibus in quibusdam partibus Italiae, ubi Episcopi Catholici Latini resident, ne amplius Sacramentum Confirmationis administrent, inhibetur quoque, ne baptizantes utantur quibusdam verbis, ubi habetur consignationis forma; illa scilicet quam praemisimus. Denique similis fere est forma, qua Sylvester legitur confirmasse Constantinum; ut refertur in Edicto Constantini (quod habetur To. 1. Concil.) estque talis: Signet te Deus sigillo fidei suae in nomine Patris & Filii & Spiritus sancti. In qua omittuntur particulae, signo crucis, & chrismate salutis. Quae etiam omittuntur in forma, prout habetur in an-

invocatio nem Trinitatis & quaedam alias particulas esse de necessitate Sacramenti Plurimi dixerunt Sed constat authentica & verus forma Graecorum: quae declaratur

Forma qua S. Sylvester confirmavit Constantinum.

Forma, quae est in an-

quo Ordine Romano.

in antiquo Ordinario Romano. Estque talis: *Confirma te in nomine Patris & Filii & Spiritus sancti.* In utraque tamen hac forma apponitur invocatio expressa Trinitatis: quæ in forma Græcorum omittitur, de cuius valore non esse dubitandum censet *Basilius Pontius* parte 2. c. 7. n. 4. & *Hiquæus* in *Comment. Scott* ad d. 7. q. 1. n. 67. & 69.

33. *Ly signo Crucis aut Chriſmate salutis non est de essentia forma,*

Itaque apparet contra *Suarez* & plurimos alios non esse etiam de essentia voces, *Signo crucis*: cum sufficienter involvantur in verbo *signo*; ut patet ex forma Græcorum. Ex qua etiam apparet contra eundem *Suarez* & alios particulas, *chriſmate salutis* non esse essentialia; cum in forma Græcorum & aliis omittantur, & satis includantur in verbis: *signo* & *confirma*.

Sicut neque expressa invocatio trinitatis personarum à Græcis omittitur;

Denique ex eadem forma Græcorum satis constat, expressionem Trinitatis non requiri ad valorem; & consequenter hæc ratione seu mente non addi hanc in *Florentino*: quod etiam in forma Ordinationis exprimit invocationem Trinitatis, quam constat non esse necessariam ad valorem. Itaque *Florentinum* instruendo Armenos tradidit illis formam legitimam & bonam; etsi non quoad omnia ei inserta vel addita essentialia.

Nec dici potest in ritu Græcorum præcedere invocationem Trinitatis in forma Baptismi; cui apud illos mox jungitur Confirmatio. Nam inter prolationem formæ baptismalis & formæ Confirmationis, tot actiones & orationes & psalmi recitationes intercedunt, ut invocatio Trinitatis facta in Baptismo ne moraliter quidem possit connecti formæ vel materiæ Confirmationis; ad quam etiam nullatenus ex contextu verborum referatur; ut insipienti Eucharologium erit manifestum. Quare sic tenent *Basilius Pontius*, *Joannes Amicus*, *Arcudius*, & alii recentiores. Neque videntur alii Auctores præmissa fundamenta vidisse aut satis considerasse.

34. *Adeoquæ apud Latinos non necessaria ad valorem: quidquid inconsequenter contra dicat Hiquæus.*

Putat tamen *Hiquæus* supra invocationem expressam Trinitatis essentialia esse in forma latina, eò quod nulla sit alia particula formæ, quæ denotet causam principalem: prout denotatur in forma Græcorum; in qua insuper invocato Spiritu sancto, qui est donum Patris & Filii, etiam implicite hi invocantur. Verum causa principalis satis denotaretur, etsi diceretur tantum, *In nomine Spiritus sancti*; adeoque conformiter ad ritum Græcorum non exprimeretur Trinitas. Deinde denotatio causæ principalis in formis ferè Sacramentorum non requiritur, sed potius ipsius effectus; nisi in particulari aliud constet vel probetur.

Quod verò alii Auctores allegant, Confirmationem esse quamdam consummationem Baptismi, inde inferentes pariter in utroque exprimendam esse professionem & invocationem Trinitatis; non valet in

hac re pendente ab institutione Christi, qui id congruè requisivit in ingressu Ecclesiæ Christianæ per Baptismum, etsi non requisivisset in Confirmatione, quæ dictam professionem supponit & redur tribuit ad eandem suo tempore contra hostes fidei propugnandam.

QUÆSTIO IV.

De Ministro Ordinatio Confirmationis.

Dico: Ordinarius minister Confirmationis non est quilibet simplex sacerdos, sed solus Episcopus. Patet ex *Florentino* supra. Idem expressè definit *Trid. sess. 7. can. 3. de Confirm. & sess. 23. can. 7.*

Colligitur etiam ex actis Apostolorum, ubi soli Apostoli leguntur contulisse hoc Sacramentum per manuum impositionem: nam *cap. 8.* mutis à Philippo diacono in Samaria baptizatis, missi sunt eò Apostoli ad illos confirmandum. Et quamvis inde tantum sequi videatur diaconos non esse ministros hujus Sacramenti, videtur tamen id etiam sequi de simplicibus Sacerdotibus, qui tunc apparenter non deerant, adeoque mitti potuissent, si fuissent ordinarii hujus Sacramenti ministri. Similiter *Act. 19.* soli Apostoli leguntur confirmasse; cum tamen tunc saltem alii fuerint sacerdotes. Unde Paulus, qui (ut habetur *1. ad Cor. 1. c. 10.*) solitus erat abstinere à collatione Baptismi, qui nimirum poterat per alios conferri, minus tamen confirmandi assumpsit, velut sibi cum aliis Apostolis proprium ut patet *Act. 19.* Quare ex his locis *Innocentius I. Epist. 1. c. 3.* *Eusebius Epist. 3. ad Episc. Tusciae & Campaniae*, *Innocentius III. cap. un. de sacra Vnctione* & *penultimo*, *Florentinum* supra colligunt solis Episcopis tamquam ordinariis ministris competere hujus Sacramenti administrationem.

Conclusio etiam patet ex *Gregorio Magno* *Cap. Pervenit* dist. 95. & *Gelasio Papa c. Presbyteros ead. dist.* *Leone Papa Epist. 86.* *Chrysostomo Homil. 18. in Acta* & aliis Patribus. Quos secuti sunt *Alensis*, *D. Bonaventura*, *Richardus*, & alii Theologi, etiam antiquiores.

Est autem hoc etiam intelligendum de necessitate Sacramenti, adeoque vi institutionis divinæ. Quod satis colligitur ex *Florentino* supra, ubi ipsum loqui de ordinario ministro ad substantiam Sacramenti necessario, omnes intellexerunt. Et clarius ex *Trid. sess. 23. c. 4.* docente *Episcopos Sacramentum Confirmationis conferre, ministros Ecclesie ordinare &c. quarum functionum potestatem reliqui inferioris ordinis nullam habent.* Ubi aperte docet, id non tantum simplicibus Sacerdotibus esse illicitum, sed insuper eos carere omni potestate. Idem clarissime docet *Eusebius*

scilicet Papa supra dicens, quod Sacramentum hoc nec ab aliis, quam illis, qui eorum (scilicet Apostolorum) tenent locum, unquam potest fieri, aut fieri debet. Nam si aliter presumpsum fuerit, irritum habetur & vacuum, nec inter Ecclesiastica unquam reputabitur Sacramenta. Confirmatur: quia nusquam emanavit ordinatio Ecclesiastica, qua simplices Sacerdotes tam universaliter suspenduntur ab exercitio potestatis, qua eis vi ordinationis competet, uti Episcopis: sed Pontifices potius eos inhabiles supponunt: nec alioquin tam universaliter ab initio huius potestatis ordinariae exercitio caruissent simplices Sacerdotes.

Obijcitur I. Ananias Act. 9. manus Paulo imponens dicit se missum ad eum, ut videat, & impleatur Spiritu sancto: Ananias tamen non erat Episcopus, immo tunc verosimiliter nequidem Sacerdos. Resp. Ananiam non contulisse Paulo Sacramentum Confirmationis, cuius non erat capax, utpote nondum baptizatus; sed imposuisse solum ei manus ad faciendum miraculum seu restituendum visum. Dicit autem implendum fore Spiritu sancto per Baptismum quem statim suscepit, vel per impositionem manuum, quam postea suscepit ab Apostolis, prout est credibile: nisi forte Spiritus sanctus extraordinario modo sine Sacramento sit ei collatus, uti ceteris Apostolis & Cornelio; quod est satis verosimile. Addit Suarez d. 36. sect. 1. s. Ad testimonia, hactenus non esse satis probatum, nec forte probari posse istum Ananiam non fuisse Episcopum.

Obijcitur II. Manus impositio, de qua est sermo in actis Apostolorum, non fuit Confirmatio cum unctione chrisimatis, ut quasi. 2. dictum est: ergo ex facto Apostolorum non recte colligitur solos Episcopos esse ministros ordinarios chrisimationis. Resp. Neg. Conf. nam ista manus impositio habebat eandem formalitatem Sacramenti, sive eundem effectum & finem, quem habet Confirmatio cum chrismate. et si esset in ipsis symbolis quaedam materialis diversitas; adeoque recte colligitur (accedente praesertim intellectu & traditione Pontificum & Patrum) ex facto Apostolorum, prout in Scriptura memoratur, solos Episcopos eorumque successores debere esse ministros unctionis ordinariae; sicut Apostoli erant ministri Confirmationis quasi extraordinariae & privilegiatae. Sicut si hi soli ordinassent Episcopi, cum exclusione aliorum, tamen per privilegium id egissent sine materia & forma ordinaria, adhuc recte colligeretur solos Episcopos esse ordinarios ministros sacrae ordinationis.

Obijcitur III. Concilium Toletanum I. cap. 20. dicens: Statutum est Diaconum non chrisimare, sed Presbyterum absente Episcopo, praesente vero non, nisi ab ipso fuerit preceptum. Resp. Concilium non agere de Sacramento Confirmationis, sed de ministerio.

firmationis, sed de unctione baptizati in vertice. De qua loquitur Innocentius I. Epist. 1. c. 3. dicens: Presbyteris, seu extra, seu praesente Episcopo, cum baptizant chrismate baptizatos ungere licet. De eadem agunt nonnullae aliae auctoritates. Pro quo

Adverte olim non fuisse solitos Presbyteros etiam baptizare praesente Episcopo, nisi de ejus licentia, immo nec alios actus sui ordinis exercere; ac proinde non fuisse solitos sine ejus licentia baptizatos chrismate ungere in vertice; ut patet ex Leone Papa Epist. 88. Sed neque coram Episcopo licet Presbyteris in baptisterium introire, nec praesente Antistite, infantem ungere aut signare. Et consonat cap. Omni tempore 124. de Consecrat. dist. 4. ubi dicitur: Presbyter vero praesente Episcopo non signet infantes, nisi forte ab Episcopo ei fuerit preceptum: nec liceat Presbytero prius Episcopo introire in baptisterium.

Obijcitur IV. Hieronymus Dialog. contra Luciferianos ante med. quaerens, quare in Ecclesia baptizatus, nisi per manus Episcopi non accipiat Spiritum sanctum, respondet hanc observationem ex ea auctoritate descendere, quod post Ascensionem Domini Spiritus sanctus ad Apostolos descendit, & multis in locis factum reperitur ad honorem potius Sacerdotis, quam legis necessitatem. Resp. (omissa explicatione Baronii interpretantis Hieronymum, quod velit munus Episcopale non ita esse de essentia, quin volente Pontifice possit assumi presbyter) postremis verbis non indicari (neque enim verba aut verborum connexio id insinuat) hoc munus posse per alios fieri, & solum honoris causa Episcopis ab Ecclesia deferri: sed tantum, quod Christus hanc potestatem ut ordinariam tradiderit solis Episcopis, potius ut hoc modo honoraretur eorum officium, quam quod illud Sacramentum ad Salutem absolute necessarium sit: cum per ipsum baptismum etiam gratia Spiritus sancti acquiri possit. Qui sensus ex antecedentibus & consequentibus clare patet. Ibidem enim ait, alias omnino miserandos & deplorandos fore, qui Episcopum adire non possunt.

Est autem observandum quemlibet Episcopum etiam excommunicatum & haereticum valide hoc Sacramentum conferre, quia est actus Ordinis non requirens jurisdictionem ut fiat valide, sed tantum ut licite. Unde peccaret Episcopus confirmans etiam in propria dicecesi subditum alterius Episcopi, absque huius licentia, saltem praesumpta: qualis quoque sufficit juxta Saa, Henriquez & alios, etsi Nonnulli rigidius loquantur. Minus potest sibi non subditum confirmare in aliena dicecesi: in qua nequidem proprium subditum potest confirmare absque licentia expressa Ordinarii loci; ut patet ex Trid. sess. 6. c. 5. de Reform. ubi prohibet Episcopo exercere pontificalia in alterius dicecesi sine expressa licen-

baptizato- rum in vertice.

Qua olim dependentia Presbyteris in suis munus ab Episcopo praesente.

40. Explicatus locus S. Hieronymi.

41. Ad valorem Sacramenti sufficit Ordo Episcopalis: ad licite ministrandum, in super iurisdictione requiritur.

Ufus Pontificaliis quatenus inter Episcopos in aliena Dicecesi interdictum.

Quid nomine Pontificalium intelligatur.

An collatio prima tonsura & celebratio Missæ Pontificali.

tia Ordinarii. Ubi per Pontificalia intelliguntur ea omnia, quæ ad ordinem Episcopalem specialiter pertinent; ut ordinare, chrisma conficere, confirmare, virgines sacras benedicere, Ecclesias & altaria consecrare. Putat tamen *Henriquez* l. 3. c. 6. nomine Pontificalium in isto decreto non comprehendi collationem primæ tonsuræ, utpote quæ etiam domi privatim potest conferri sine Pontificalibus. Similiter nec benedictionem aut missam solemnem, ut proinde existimet Episcopum posse absque facultate Ordinarii loci dare in eo primam tonsuram vel benedictionem, aut canere missam Pontificalem. Idem de benedictione & missa pontificali docent plures alii. Et planè contextus verborum *Tridentini*, si rectè inspiciatur, adeoque jus novum, non videtur repugnare: stando autem in iure antiquo, id non fuisse inhibuit Episcopis, communiter supponitur, immo teste *Bassæo in Supplem. V. Pontificalium usus* n. 3, est certum ferè apud omnes Doctores. Nihilominus contrarium sive hodiè in non licere, consent *Sanchez*, *Cavanus*, *Barbosa*, *Chokier*, *Diana*, apud *Bassæum sup.* finaliter concludentem, quòd si alicubi sit huiusmodi consuetudo restrictiva præfatæ facultatis introducta, ea observanda sit.

QUÆSTIO V.

De Ministro Extraordinario Confirmationis.

42. Minister extraordinarius ex commissione Pontificis est simplex sacerdos. Ita practica ait *Gregorius*.

DICO: Minister extraordinarius ex commissione summi Pontificis est simplex sacerdos. Ita communissimè Theologi contra *Durandum* & paucos alios. Probatur ex voluntate Christi: de qua nobis constat ex facto Pontificum, eorumque declaratione. Nam *Gregorius Magnus* l. 3. Epist. 26. Indict. 12. (& fertur c. *Pervenit. dist.* 95.) concessit sacerdotibus in Sardinia hoc Sacramentum in absentia & defectu Episcoporum ministrare. Cujus facti aut similitium procul dubio mentionem facit *Florentinum in Decreto de Armenis*, ubi postquam dixisset ministrum ordinarium Confirmationis esse Episcopum, subjungit: *Legitur tamen aliquando per Apostolicæ Sedis dispensationem ex rationabili & urgente admodum causâ simplicem Sacerdotem chrismate per Episcopum consecratum administrasse Confirmationis Sacramentum.*

Unde non satis cautè, ne dicam nimis irreverenter & audacter respondent, qui dicunt *Gregorium* in hoc facto errasse: neque enim solum injuriam irrogant summo Pontifici tam docto & sancto, sed etiam *Eugenio IV.* seu *Concilio Florentino*, & consequenter aliis posterioribus Pontificibus, qui id ipsum practicarunt, ut mox dicetur.

Ex quibus etiam excluditur alia responsio, quæ factum *Gregorii* explicat de Unctione quadam ceremoniali. Contra quam insuper facit, quòd expressè loquatur *Gregorius* de unctione cum chrismate in fronte, quæ semper fuit sacramentalis. Deinde permittit ibi unctionem in absentia Episcoporum, quam *Epist.* 9. prohibuerat: unctio autem Baptismi aut alia ceremonialis numquam fuit prohibita sacerdotibus in absentia Episcopi.

Insuper *Gregorius III.* eandem potestatem concessit quibusdam Presbyteris, qui versabantur in remotioribus partibus indeliem. Similiter *Adrianus VI.* eandem potestatem fecit Fratribus Minoribus in India agentibus: cujus concessio authentica haberi dicitur in Conventu nostro *Hispalensi*. Denique *Henriquez* l. 3. c. 6. n. 4. *Int.* N. citat etiam *Alexandrum VI.* & *Gregorium XIII.* & Nonnulli adhuc alios Pontifices.

Confirmatur ex *Florentino* & *Tridentino* supra dicentibus ministrum ordinarium huius Sacramenti esse Episcopum. Ubi aperte innuunt, extraordinarium posse esse non Episcopum. Quod expressius constat ex verbis *Florentini* relatis n. præced.

Confirmatur II. ex *Declaratione Cardinalium ad Canonem tertium de Confirmatione*, quæ sic habet: *Abbatibus ex privilegio Sedis Apostolicæ de consensu tamen Ordinariorum, hoc Sacramentum Confirmationis conferre possunt.*

Accedit denique, quòd in tota Ecclesia Orientali sive apud Græcos ab antiquo etiam ante schisma mos inoleverit, ut simplices Sacerdotes conferant hoc Sacramentum, ut ex *Euchologiis* etiam antiquis, & *Scriptoribus rerum Græcarum* patet constat. Cum enim apud illos Baptismus, Confirmatio & Eucharistia nunquam separarentur, nec possent Episcopi semper esse præsentibus, præsertim cum puerorum & adultorum confusa plebs non amplius certis per annum diebus solemnibus, sed indiscriminatim quovis tempore confecti cœpit, assumpserunt sibi etiam parochi officium confirmandi, consentientibus totius Orientis Episcopis, atque etiam assentientibus aut saltem tolerantibus Pontifice. Dico saltem tolerantibus? nam sufficere consensum Episcoporum censet *Pontius* p. 4. c. 3. quando Papa id sibi non reservat: prout fecisse censetur usu seu more Ecclesiæ Latinæ, in qua proinde loco Confirmationis Baptismo jungi solita successit vicaria ceremonialis unctio baptizati in vertice, quæ fit per Sacerdotes, ut ex *Rabano* observat *Arcudius* l. 2. *Concord. c.* 14. addens hanc non esse neque fuisse in usu apud Græcos, utpote habentes potestatem confirmandi.

Hujus usus quoad Egyptios meminit *Ambrosio* adscriptus in cap. 4. ad *Ephef.* circa med. dicens: *Apud Egyptios designant Presbyteri, si non sit Episcopus.*

Auctor. q. 9. res. & novi Test. inter opera Augustini. 101. dicens: In Alexandria & per totam Egyptum, si desit Episcopus, consignat Presbyter. Sic solet citari. In textu tamen loco consignat habetur conferat.

De eodem usu Eugenius IV. peracto Concilio Florentino proposuit Graecis quaestionem: *Quare Pontifex non inungeret sacro Chrismate, sed Sacerdotes, cum hoc Pontifex sit datum? & subditur, Haec à Latinis obiecta Mytilinensis Praesul ex canonibus & legibus omnia solvit. Quamvis non exprimitur in terminis ipsa solutio. Putat autem Arcudius sup. c. 13. dixisse, extraordinarie posse Presbyteros conferre Chrisma de commissione Episcopi, & valde vetustum esse hujusmodi morem Graecorum. Saltem Pontifex responsioni non contradixisse legitur. Quin immo Gregorius Protosynellus Confessarius Imperatoris Graecorum, & locum tenens Patriarchae Alexandrini, qui tertio loco subscripsit Concilio, & postea fuit Patriarcha Constantinopolitanus, vir vitae sanctitate & auctoritate spectabilis, & fidei Catholicae defensor etiam scriptis adversum Marcum Ephesum & alios, is, inquam, in quadam Epistola (quae est in latinum versa apud Bezovium To. 16. Annalium ad annum 1440. n. 62.) inter alia ait: *Verum etiam Latini nostros ungebant & chrismas appellabant* (apparenter non probantes chrisimationem datam à Graecis sacerdotibus) *quod vero non secundum reclam rationem ista fierent, manifestum est: etenim cum iniremus concordiam, nullam rationem contra nos adferre poterant, sed cum Orthodoxi essemus, & recte sentiremus, ab Orthodoxis Orthodoxi iudicati sumus.**

Nec obstat, quod Bulgari confirmati à sacerdotibus Phoeni Patriarchae Constantinopolitani; ab Episcopis Latinis reconfirmati fuerint, ut patet ex Epistola Synodi III ad Adrianum Papam, inter Epistolas Synodicas ejusdem Concilii. Nam ut idem Adrianus Papa II. Epist. ad S. Ignatium Patriarcham (quae est apud Baron. ad ann. 871.) scripsit, missi erant ab intruso & excommunicato, sacris omnibus in Bulgaria exercendis interdicti, confirmaverantque non subditos suos, immo subditos Ecclesiae Latinae; adeoque invalidè, cum potestas sacerdotalis per jurisdictionem à Papa datam in ordine ad confirmandum compleri debeat. Eò tamen infaniae pervenit nequam Phetius, ut contra Nicolaum I. (cujus Legati in Bulgaria praefatas Chrismationes improbaverant) pseudo-synodum universalem convocarit, & in Epistola Encyclia seu Circulari conatus sit adstruere, Presbyteros esse ordinarios ministros Confirmationis. Unde Nicolaus I. Epist. ad Finmarum (quae est apud Baron. ad ann. 867.) scribit Graecos, Photianos scilicet accusasse Latinos, quod prohiberent Presbyteros baptizatorum frontes linire Chrismate.

Non obstat etiam, quod Innocentius III. c. Quanto, de Consuetudine Lucio Vicario Herinex Sum. Theol. Pars IV.

suq mandet, ut omnibus Presbyteris Constantinopoli inhibeat, ne de cetero Sacramentum Confirmationis ministrant. Nam inhibitiō ista dirigitur ad Latinos; qui eo tempore Constantinopoli dominabantur, ut tradunt Historici. Videturque textus ille desumptus ex Epistola Innocentii ad Lucium ibidem Vicarium suum, in qua ei mandat, *quatenus omnibus Latinis Presbyteris, apud Constantinopolim constitutis, districtè prohibeat, ne talia de cetero sua temeritate praesumant.*

Non obstat III. quod Innocentius IV. rescribens Episcopo Tusculano, suo in regno Cypri legato, decernat: *Soli autem Episcopi consignent chrismate in frontibus baptizatos &c.* Litteras Apostolicas refert Bezovius ad ann. 1235. Non obstat, inquam: nam litterae illae solum diriguntur ad Latinos & Graecos in regno Cypri, ut planum est ex textu. Deinde, ut post Arcudium respondet Basilus Pontius parte 4. c. 5. n. 14. cum non tantum in Cypri, sed in toto ferme Oriente hic mos esset, verisimile est legatum agnitā rei difficultate decretum, uti commodè non poterat, executioni non mandasse; exemplo S. Gregorii, qui inhibitionem suam attentā postmodum difficultate temperavit pro insula Sardiniae, ut patet ex dictis in principio quaestionis.

Non obstat denique, quod Clemens VIII. in Instructione super ritibus Graecorum decernat, ne Presbyteri baptizatos in fronte consignent; immo ut consignati ab illis reconfirmentur. Nam instructio illa dirigitur ad Episcopos Latinos, in quorum diocesisibus Graeci, vel Albanenses Graeco ritu viventes, degunt; optime sciente Pontifice, valde difficile fore, ut ea constitutio in Graecia acceptaretur. Ita ex Arcudio Pontius sup. n. 18. Deinde ad summum in similibus decretis contineretur revocatio pristini moris; etsi olim legitimus fuerit: quod ad intentum hujus quaestionis sufficeret. Censuit autem Clemens VIII. tutius videri, ut cum cautela & sub conditione sic consignati iterum confirmentur ab Episcopis Latinis: eò quod prudenter dubitari posset isto tempore de valore Sacramenti sic collati, sive quod deficiat legitima commissio non tantum Romani Pontificis, sed & propriorum Episcoporum; veluti de quorum legitima Ordinatione dubium sit: sive quod deficiat legitimum chrisma, utpote confectum ab illegitimo Episcopo, vel à Presbyteris ipsis, vel sine mixtione balsami: sive quod chrisma sit apud Graecos adeo rarum, veluti à solo (ut aliqui referunt) Patriarchā hoc tempore consecrari consuetum, neque in tanta copia, ut verosimile sit Presbyteros saltem frequenter non uti vero chrismate, aut interdum uti pra vetustate corrupto, & per simplex oleum nimis saepe innovato. Ita Pontius sup. Addunt aliqui fuisse rationem dubitandi

Græcorum improbarit aut reprobaverit Innocentius III.

An id egerit Innocentius IV.

48. Quid de super decreto veris Clemens VIII.

Cur hic sub conditione reconfirmandos censuit confirmatos à Graecis Presbyteris.

ex hoc, quòd potestas confirmandi fuerit à tempore *Photii* omnibus aut saltem aliquibus Græcis Sacerdotibus adempta (quòd tamen ex *Baronio* deprehendere non potui) & in *Concilio Florentino* dubiè restituta. In quo tamen non tam legitur restituta, quàm eusque perseverans legitime fuisse defensa.

49.
Iusta causa non requiritur ad valorem commissionis facta simplici sacerdoti.

Quàmvis autem ut Pontifex committat simplici Sacerdoti hanc administrationem, congruum Ecclesiæ regimen videatur rationabilem causam exigere; tamen illa non apparet necessaria ad valorem juxta *Henriquetz*, *Suarez*, *Coninek* & alios communiùs, etsi Aliqui contradicant: quia non est illa propriè & strictè dicta dispensatio in jure divino, sed commissio potestatis secundum Christi institutionem; ita ut Christus instituerit, quòd minister hujus Sacramenti ordinarius & ex officio esset Episcopus, extraordinarius autem & ex commissione summi Pontificis posset esse simplex Sacerdos. Quòd ita esse, ex declaratione Ecclesiæ satis constat. Unde consequenter Pontifex tali commissione non mutat essentialia hujus Sacramenti, sed ea seruat, juxta Christi institutionem utens potestate sibi à Christo concessa. Appellatur autem à *Florentino* dispensatio Sedis Apostolicæ, tum quatenus assimilatur dispensationi strictè dictæ (prout etiam vocari solet dispensatio in votis, quæ tamen non est dispensatio propriè in lege) prout est commissio superioris tribuens facultatem ad id, quòd est extraordinarium, & aliàs simplici sacerdoti interdictum: tum quia procedit à Pontifice tamquam supremo procuratore & dispensatore jurisdictionum & facultatum.

50.
Potest illam Pontifex dare tum per se tum per delegatū.

Hanc porrò facultatem potest dare Pontifex, etiam non consecratus: cum sit actus jurisdictionis. Unde si ipsemet adhuc foret simplex Sacerdos, posset illam dare sibi ipsi. Potest etiam committere hujus facultatis aliis delegare v.g. Episcopis, juxta regulam communem de ordinariæ potestatis delegabilitate. Tunc equidem Pontifex adhuc censeri potest hanc facultatem tribuere, quatenus delegatus illam tribuit virtute & auctoritate Pontificis, sive quatenus actione delegati tacitè & virtualiter consentit Pontifex vi ipsius delegationis. Concessio insuper semel facta non expirat morte concedentis. An autem cesset cessante causâ resolvendum est ex iis, quæ traditi solent de cessatione privilegii gratiosi in *Tract. de Legibus*. An denique Sede vacante possit hanc facultatem tribuere collegium Cardinalium, dubitari posset. Sed dicendum, quòd non; hæc enim extraordinaria potestas sine speciali fundamento vel commissione pontificiâ (de qua non constat) asseri nequit. Nec habet istud collegium propriè rationem Capituli Sedis vacantis. Puto tamen, quòd Papa vivens posset collegio Cardinalium id concedere; cum pos-

Possit tamè per Pontifi-

fit delegare cum potestate subdelegandi, & facultas per mortem non expiret.

QUÆSTIO VI.

De Dispositione Suscipientis, & Obligatione suscipiendi.

D I C O I. Ad Confirmationem validè suscipiendam requiritur & sufficit Baptismus. Prima Pars patet: quia Baptismus est janua ceterorum Sacramentorum, quorum proinde est incapax, qui non est baptizatus: ut de Sacramento Ordinis habetur *cap. 1. & 3. de Presbytero non baptizato*, & de Sacramento poenitentia in *Tridentinis sess. 14. c. 2.* De reliquis est par ratio. Præterea pro Confirmatione specialem congruentiam allegat *D. Thomas 1. 2. art. 6.* quòd Confirmatio sit quædam Baptismi perfectio: unde sicut nemo potest corporaliter crescere, nisi fuerit corporaliter genitus; ita nec per Confirmationem crescere in perfectum Christianum, nisi prius fuerit in Christo genitus per Baptismum.

Nec obstat, quòd *Act. 10.* legatur, Spiritum sanctum fuisse datum necdum baptizatis: hoc enim sine Sacramento fuit factum per extraordinariam potestatem Dei independentis à sacramentalibus signis: si ve nihilominus fuerit impressus Character Confirmationis, & tales redditi incapaces alterius Confirmationis, sive non; quòd incertum est.

Secunda pars, quòd Baptismus sufficit, supposito videlicet in adultis debito consensu, Probatur: quia in *Actis Apostolorum* legitur Apostolos baptizatis absolute imposuisse manus nullo alio requisito: neque etiam Ecclesia umquam aliud præter Baptismum requisivit.

Hinc nullus sexus, status vel ætas exciditur à valida hujus Sacramenti susceptione: quandoquidem olim sit collatum etiam parvulis (de quibus posset esse præcipua dubitatio) ut patet ex *Innocentio I. Epist. 1. c. 3.* & *Augustino Tract. 6. in primam Canoniam Joannis*. Immo solebat statim etiam parvulis post Baptisma conferri teste *Tertulliano l. de Baptismo c. 7. & 8.* *Alcino l. de Ecclesiast. Officiis cap. de Sabbato sancto*, *Baronio circa annum 371.* & aliis.

D I C O II. Ad licitè suscipiendam Confirmationem requiritur & sufficit status gratiæ. Prima pars patet: quia Confirmatio est Sacramentum vivorum. Secunda pars inde probatur: quòd nulla lex divina aut Ecclesiastica plus requirat.

Nec obstat *I. c. Vi jejuni, de Consecratione dist. 5.* quòd videtur requirere jejunium: quia non strictè præcipit, sed tantum monet; uti & monet confessionem præmitti. Quam præmitti etiam monet *Catechismus Romanus*.

Romanus cap. de Confirmatione §. 15. Deinde Canon ille non est alicujus Pontificis, aut Concilii generalis, sed tantum particularis, scilicet Augustinensis, hac in parte non recepti ab Ecclesia universali. Unde etiam hodie solet conferri, tam ante, quam post prandium.

Non obstat II. quod ex moderna Ecclesiae consuetudine videatur exigi aequalis saltem usus rationis; ideoque infantes ante septennium non soleant confirmari: quamvis enim hoc expediat, tum ut majori reverentia suscipiatur Sacramentum: tum ut vitetur iterationis periculum, tum ut puer possit aliquo modo fidem per se profiteri. Consuetudo tamen illa non obligat, ut passim Recentiores docent, & aperte supponit Catechismus Romanus c. de Confirmationis Sacramento §. 14. Idem colligi potest ex Pontificali Romano Tit. de Confirmandis, ubi dicitur: Infantes per paternos ante Pontificem confirmare volumem, teneantur in brachiis dextris; ubi aperte supponitur ante septennium posse confirmari. Unde in locis remotioribus, ad quae raro veniunt Episcopi, praestat usum rationis praeveneri, quam postea defectu occasionis debere diu differre, & quandoque omnino omittere, ut recte inquit Suarez disp. 35. sect. 2. Quod potissimum quadrat in loca Belgii infecta haeresi aut vicina Haereticis: ubi necessitas (ut sic loquar) hujus Sacramenti amplior est, & ministratio rarior.

Dico III. Per se loquendo nulla est obligatio suscipiendi hoc Sacramentum. Ita D. Thomas q. 72. art. 1. ad 3. & alii communiter contra Nonnullos: quibus annumerari solet Scotus, sive quod censetur esse obligationem praecipui Ecclesiastici, ut ei tribuit Durandus, sive quod divini, ut Pomius. Sed ut pateat quam recte, en verba Scoti d. 7. q. 2. Non est simpliciter necessarium ad salutem juxta illud Marci ult. Qui crediderit & baptizatus fuerit, salvus erit. Et de Consecrat. dist. 5. Spiritus sanctus, ubi habetur, quod baptizatus per solum Baptismum salvatur. Est tamen necessarium adultis, quod non contemnat: sicut dicitur Extrav. de Sacram. ubi dicitur in Glossa quod non est plenus Christianus, qui contemnit. Ad argumentum (desumptum ex cap. Omnes Fideles) dico, quod loquatur de adulto, qui debet suscipere, id est non contemneret, & pro tempore congruo suscipere in effectu: judicaretur enim contemptus, si omnimoda opportunitate oblata non susciperetur. Et d. 17. q. 1. n. 11. arguendo inquirens praecipuum divinum confessionis, contra assumit: Quia Extrema Unctio est instituta a Christo, & Confirmationis Sacramentum, ut dicitur est supra: & tamen neutrum est simpliciter necessarium, nec est praecipuum de ipso vel de illo recipiendo.

Probatum Conclusio: quia non invenitur aliquod praecipuum divinum id praecipiens, ut nec Ecclesiasticum quod saltem sit in usu. Confirmatur: quia si foret obligatio

gatio, Ecclesia suos filios cogeret ad implementationem illius, sicut cogit adimpletionem praecipui aliorum Sacramentorum: nec permetteret tam facile aliquem mori sine hoc Sacramento.

Dixi per se loquendo: nam per accidens ratione contemptus, aut scandali, vel alterius circumstantiae posset omittens suscipere hoc Sacramentum graviter peccare. Posset similiter Pontifex, immo & Episcopus praecipere suis subditis susceptionem hujus Sacramenti, si ad bonum regimen judicaverint expedire. Dixi quod saltem sit in usu; Plures enim putant olim fuisse praecipuum Ecclesiasticum concernens adultos pro seipsis, & parentes aut curatores parvulorum pro parvulis. Et videtur colligi ex dictis Patrum, & aliquorum Conciliorum, Elbertini can. 38. Laodicensis cap. 48. Aurelianensis, & refertur c. Vi Jejunii de Consecrat. dist. 5. Indicat idem Urbanus Papa c. Omnes Fideles ead. dist. Unde olim solebat Baptismo semper jungi Confirmatio.

Nihilominus maxima est hujus Sacramenti utilitas & efficacia. Cujus proinde susceptio & fructus omnibus inculcari deberet. Sed & Episcopi memores esse deberent sui officii in sollicitudine ministrando hoc Sacramento per se aut per Suffraganeos suos: quos, si id longo tempore ministrare intermitterent, mortaliter peccare, est communis sententia, Angeli, Sylvestri, San. Bonacina & aliorum: eo quod omittant in re gravi munus suum alijs providendi de Sacramento tam utili, esto in his non foret suscipiendi obligatio. Prout & Parochi tenentur providere subditis de Sacramento Extremae Unctionis; quantumvis non sit obligatio suscipiendi.

QUESTIO VII.

De Effectu Sacramenti Confirmationis.

Dico I. Hoc Sacramentum confert gratiam sanctificantem, & specialem Spiritus sancti protectionem ac auxilium ad fidem fortiter profitendam. Prima pars est de fide, quae docet omnia Sacramenta novae Legis conferre gratiam sanctificantem, ut in Tract. de Sacram. in gen. ostensum est. Et specialiter Act. 8. & 19. dicitur per hoc Sacramentum dari Spiritum sanctum, qui absolute non dicitur alicui dari, nisi conferatur gratia sanctificans. Secunda pars patet ex dictis de effectu Sacramentorum in genere, & ex fine hujus Sacramenti qui est, ne Christi nomen confiteri erubescat Christianus, ut loquitur Florentinum in decreto de Armenis. Unde ibidem praemiserat: Effectus autem hujus Sacramenti est, quia in eo datur Spiritus sanctus ad robur sicut datur est Apostolos

55. Per se loquendo.

Quod saltem sit in usu.

Qua obligatio Episcoporum conferendi Confirmationem.

56. Sacramentum hoc confert gratiam sanctificantem.

Et auxilia actualia ad fortiter profitendam.

in die Pentecostes, ut Christianus audacter Christi confiteatur nomen. Et hac firmitate seu robore fidei confitendæ nomen ipsum Confirmationis inventum esse nemo dubitavit, ut ait Catechismus Romanus c. de Confirmat. §. 16. Ab eo (inquit) nomen rei impostum est, quod hujus Sacramenti virtute Deus in nobis id confirmat, quod Baptismo operari cepit, nosque ad Christianæ soliditatis perfectionem adducit.

57.

Gratiam Confirmationis esse majorem baptismali Plures asserunt

Dubitant autem Theologi, an Confirmatio majorem gratiam habituales conferat, quàm Baptismus. Affirmat Suarez disp. 34. sect. 2. Coninck, Præpositus & alii plures: tum quia Scriptura & Patres singulariter dicunt per hoc Sacramentum dari Spiritum sanctum. Tum quia per accretionem (cui assimilatur Confirmatio) plus acquiritur, quàm per generationem seu nativitatem, cui comparatur Baptismus. Unde Patres subinde dicunt in Confirmatione dari plenitudinem Spiritus sancti. Tum quia Melchisedes Papa Epist. ad Episcopos Hispania, dicit Sacramentum Confirmationis majore veneratione venerandum & tenendum esse.

Ob meras & non solidas conjeturas:

Verùm hæc conjecturæ sunt nullius roboris, ut rectè adverterunt Lugo & Dicastillo: nam in primis dicitur in hoc Sacramento specialiter dari Spiritus sanctus, non quia cum abundantiori gratia datur, quàm in Baptismo, sed quia antiquitùs multis conferebatur per signa evidentiora. Deinde Confirmatio est tantum partialis accretio; plus autem substantiæ acquiritur generatione, quàm unicâ accretione. Debet porro vita animæ in Baptismo obtento usque in finem crescere, tum per bona opera, tum etiam per alia Sacramenta, præsertim Eucharistiæ. Quare gratia Confirmationis, etsi sit major, quatenus conjungitur gratiæ Baptismi præsuppositæ; hanc tamen non necessario se solâ excedit. Dicitur proinde in ea dari plenitudinem Spiritus ob novum gratiæ accessum per Confirmationem casualium, per quam (ut loquuntur Patres) censetur homo fieri plenus & perfectus Christianus: quamquam non ita, quin debeat gratia & perfectio usque in finem fieri plenior & auctior. Denique Melchisedes Papa docet Confirmationem majore veneratione tenendam, non ratione majoris gratiæ, sed ratione dignioris materiæ, & potissimum ratione dignioris ministri, à quo confertur, quem non decuit ita in Baptismo restringi ob summam illius necessitatem. Unde asperet, haud satis solido fundamento niti Opinionem relatum. Quinimmo potius videri posset gratiam majorem conferri in Baptismo, quàm in Confirmatione: utpote quia Baptismus est spiritualis regeneratio, in qua velut in primo & unico jubileo aded superabundat divina liberalitas & efficacia, ut etiam in suscipiente tantum attrito deleatur omnis culpa & poena. Quare ita censet Scotus disp. 7. q. 3. & plures alii.

Quare Scotus & plures alii censent oppositum.

DICO II. Confirmatio imprimit Characterem. Est de fide ex *Iríd. sess. 7. can. 9. de Sacram. in gen.* vide dicta de Characterem in *Disp. de Effectu Sacramenti in communi.* Specialiter autem interabilitas, adeoque Character hujus Sacramenti colligi potest ex Apostolo ad Hebr. 6. ubi juxta Patres & Interpretes communiter de manûs impositione sacramentali est sermo. In quem locum Chrysostomus: *Non licet (ait) dicere: si disjuncte & negligenter vixerimus sursum baptizabimur, Catechesi rursum insitrueretur, accipiemus rursum Spiritum &c.* Erratis, inquit, hæc existimantes. *Impossibile est enim eos, qui semel sunt illuminati &c.* Ne amplius, inquit, expectes, quod non potest fieri: non enim dixit: non decet, neque expedit, neque licet, sed est impossibile &c. Similiter loquitur Oecumenius & Theophylactus. Quare nunquam legitur ab Apostolis repetita manûs impositio collativa Spiritus sancti. Neque tollit infidelitas Characterem Baptismi vel Ordinis; cur ergo Confirmationis? Alioquin de iis qui à fide deficientes à sacrosancta deinde redibant, extant antiquissimi Canones Concilii Niceni, Concilii Ancyran, Petri Alexandrini, Basilii Magni, Gregorii Nysseni, & aliorum, in quibus præscribitur modus eos recipiendi, & poenas injungendi, ac ad Eucharistiam admittendi; at altum est in illis silentium de Chrismatione. Immo Photius Schismaticorum antesignanus, tertius post S. Methodium Patriarcha Constantinopolitanus in Epistola Encyclica seu circulari defendens mordicus Confirmationem à presbyteris quasi ministris ordinariis datam, vehementer Latinos redarguit, quod eam iterare non horruerint, quasi iteratio sit res & insipientia inaudita. Den subdit: *Iterata Chrismatio illorum, qui baptizati sunt, & Chrismate uncti, neque auctoritate indiget, credo, ut hanc iteretur: cum vel ipsa sola rei narratio, superet omnem impietatis excessum.* Idem Arcudius c. 17. testatur, esse communem omnium Græcorum sententiam, quod Confirmatio imprimit Characterem; ideoque illam ab eis vocari signaculum. De quo rectè intelligitur illud Cyrilli in Præfat. Cateches. in fine dicentis: *Dei vobis Deus Spiritus sancti signaculum indelebile in sempiternum.* Quàmvis recentiores Græci (ut refertur idem Arcudius c. 18.) characterem hæresi ac infidelitate, eaque solâ deleberi, adeoque Sacramentum in his casibus iterari posse opinentur. Qui tamen ex præmissis satis refutati manent. Et ex eo, quod nullus Patrum legatur Confirmationem à Catholicis Episcopis datam magis quàm Baptismum iterasse. Unde etiam Concilium Tarracconense c. 6. (& habetur in Cabilonensi II. c. 17. referturque c. Dicitur est nobis, de Confirmatione. d. 5.) declarat Confirmationem, sicut nec Baptisma, iterari minime debere. Eandem iterationem inhihet Gregorius III. Epist. 4. ad Bonifacium & refertur c. De homine ead. disp. Contra tamen objici posset, quod Augustinus

3. de Bapt. cap. 16. dicit: *Manus autem impositionis sine non sicut Baptismi non potest. Quid est enim aliud, nisi oratio super hominem? Verum Augustinus ibi non loquitur de hoc Sacramento, sed de reconciliatoria manus impositione, quae penitentibus impenditur, sive pro foro externo, sive etiam pro interno per absolutionem sacramentalem. Prout apparet quoque non esse sermonem de Sacramento Confirmationis apud Gregorium lib. 9. Epist. 6. (et refertur c. Ab antiqua 44. de Consecrat. dist. 4) dicentem, quod Arius per manus impositionem Occidens reformet, utique sine unctione Chrisimatis, per quam illos reformat Oriens, ut ibidem subiungit.*

Objici II. posset, quod Haeretici ad Ecclesiam revertentes solent recipi per sacram unctionem seu Episcopalem manus impositionem, qua consequerentur virtutem Spiritus sancti, ut patet ex Concilio Constantinopolitano 1. can. 7. aliis 9. & Leone Papa Epist. 37. c. 2. Nec responderi potest id intelligendum de Haeticis necdum debite confirmatis. Nam saltem plus intendit S. Methodius Patriarcha Constantinopolitanus in Canone seu Decreto de iis, qui abnegaverunt Et. & ad Orthodoxam veramque fidem revertuntur (quod Decretum refertur in Euchologio Graecorum) dicens: *Vngatur sacro Chrisimatis unguento reconciliandus, cum ad fidem regressus baptizatorum more.* Loquitur autem generaliter de conversis à quolibet haeresi & in quavis aetate; immo & de iis, qui prius Catholici, adeoque more Orientalis Ecclesiae suscepto Baptismo mox inter Catholicos confirmati fuerant. Neque dici potest cum Arudio, esse Canonem adulterinum Methodii junioris schismatici qui anno 1240. floruit, sed genuinum S. Methodii doctissimi & acerrimi fidei defensoris, qui floruit ante & post annum 845. docent omnia etiam antiquissima exemplaria, & tam Graeci quam Latini Auctores confirmant. Neque est indicium aliquod vitiationis Canonis, qui conformiter in centenis exemplariis reperitur expressus.

Quocirca respondet Jacobus Goar in notis Euchologii & praefati Canonis ritum istum fuisse usurpatum, circa non confirmatos quidem, cum animo adhibendae sacramentalis Confirmationis, circa confirmatos vero sine huiusmodi animo iterandae Confirmationi adeoque instar purae Ceremoniae Ecclesiasticae & reconciliativae, quamvis cum simili intentione addita Confirmationis formam ordinariam. Quemadmodum noscitur esse pure ceremoniale, quod in eodem decreto Methodii praescribitur, ut reconciliandus post septiduanas preces. *Tertio die lavetur, & lavacro ferat vestes novas secundum ordinem eorum qui illuminantur sicut baptizantur.* Non facile tamen Jacobus Goar (ut addit) probaret hunc ritum chrismandi adjunctam formam ab aliquo alio nunc temporis observari, quantumvis cum recta intentione; ob peri-

culum videlicet erroris aut mali intellectus. Neque est credibile virum sanctissimum hanc inauditam de iteratione Sacramenti novitatem introduxisse: de qua etiam à nemine Historicorum notatur. Quamvis aliquin unius Methodii auctoritas nequeat auctoritati universalis Ecclesiae praedjudicare.

Pariter neque praedjudicare potest illorum Patrum auctoritas, qui hoc Sacramentum iterare tentarunt praetextu illo, quod foret collatum ab Haeticis, quasi fides in ministro sit ad Sacramenti valorem requisita: quam non ita requiri postmodum Ecclesia declaravit. Vel sane loquuntur de conversis ab haeresi non usurpantium chrisma aut carentium veris Episcopis, adeoque de necdum confirmatis. De quibus omnino agit Concilium II. Generale & Leo Papa supra. Hoc tantum (ait Leo) quod ibi defuit conferatur, ut per Episcopalem manus impositionem virtutem sancti Spiritus consequatur. Ideoque Theodoretus l. 3. haeretic. Fabul. expressit Novianos idcirco recipi cum manus impositione, quod ipsis in haeresi illa defuisset.

Sed debium est, an sicut Confirmatio est quaedam Baptismi perfectio, quatenus hominem baptizatum facit perfectum Christianum, & non addit gratiam habitualem alterius rationis, sed praehabitam solum intendit; ita character illius non sit perfecte distinctus (aliquo modo esse distinctum convincunt verba Conciliorum de impressione characteris per tria Sacramenta) à characterem baptismali, sed solum hunc perficiat, sive intensivè, sive extensivè.

In quo dubio communior & verior doctrina tradit, characteres esse diversae speciei: tum quia Sacramenta, per quae conferuntur, sunt diversae speciei, Tum quia per illos significantur diversi status, in quibus homo ponitur. Tum denique quia character Baptismi est capacitas quaedam moralis ad reliqua Sacramenta legitime suscipienda; Character autem Confirmationis est quaedam potentia ad fidem fortiter propugnandam. Aliud est de gratia habituali, quae debet esse ejusdem speciei ex quacunque causa proveniat, cum idem semper sit principalis ejus finis & effectus formalis, scilicet constituere filios Dei. Confirmatur quia quâ ratione dicitur characteres utriusque Sacramenti solum differre secundum majorem perfectionem, consequenter etiam tunc posset ipsum Baptismum & Confirmationem non differre ut duo Sacramenta, sed ut Sacramentum & perfectionem Sacramenti.

62. *Aliis auctoritatibus scriptis.*

63. *Quatuor an Character Confirmationis sit distinctus à baptismali.*

Resolvitur, quod sit distinctus speciei.

De Ceremoniis Sacramenti Confirmationis.

64. **O**missis Ceremoniis adhiberi solitis in confectione Chrismatis : quæ videri possunt in *Pontificali Romano* & apud *Suarez d. 37. sect. 1. & alios.*

Episcopus debet conferre hoc Sacramentum indutus Pontificalibus,

Cur caput confirmati vitæ ligetur,

Cur Episcopus et det alapam,

Quo loco Sacramentum sit conferendum.

Quo tempore.

65. *Debet adesse patrinus, isq; unicus admittere,*

Etiam post Tridentinū.

Prima ceremonia Confirmationis Est, quod Episcopus ob reverentiam Sacramenti debeat indui habitu Pontificali, idque sub peccato mortali, ut docet *Diana p. 7. tract. 10. Resol. 31.* quemadmodum sacros Ordines collaturus debet vestiri indumentis & ornamentis Pontificalibus. Secunda, quod caput confirmati circumligetur vitæ seu linteo. Quod fit ob reverentiam Chrismatis, ut paulatim exsiccet & ne aliis rebus adhæreat. Deinde ut significetur gratiam in Confirmatione acceptam esse conservandam. Non est autem certum tempus determinatum, quo hoc linteum ferri debeat, sed spectanda est locorum consuetudo. Tertia, quod Episcopus det confirmato alapam super genam dicendo: *Pax tecum.* Tum ut confirmatus intelligat se armari hoc Sacramento ad injurias pro Christo tolerandas. Tum ut recordetur Sacramenti suscepti & militiæ ad quam exercendam conscribitur. Quarta est circumstantia loci, qui tamensi deberet esse Ecclesia, quantum commodè fieri potest; simpliciter tamen potest conferri quovis loco decenti, immo ob copiam adventantium etiam sub dio, idque quàmvis locus sit interdictus, ut habetur c. *Responsio, de Sent. excomm.* Quinta erat olim circumstantia temporis: quod scilicet solum conferretur tempore Paschæ & Pentecostes, modò tamen invaluit consuetudo conferendi illud omni tempore & die, idque tam post, quàm ante prandium.

Sexta ceremonia est, quod debeat esse patrinus, qui confirmandum teneat ut habetur c. *In Catechismo 100. & duobus seqq. de Consecr. dist. 4.* qui non potest esse nisi unus vel una, juxta decretum *Lepni* Papæ c. *Non plures 101. eadem dist.* An autem post *Tridentinum* possint assumi duo, scilicet unus & una, uti in Baptismo, est inter Theologos controversum. Et probabilius videtur, quod non: eò quod *Trid. sess. 24. cap. 2. de ref. Matrim.* id tantum statuat de Baptismo, adeoque non videatur extendendum ad Confirmationem: cum juris antiqui correctio sine urgenti fundamento non debeat admitti. Idque præsertim in hoc casu, eò quod *Tridentinum eod. cap.* agens de Confirmatione expressè restringat cognationem spiritualem ex ea oriundam, uti prius restrinxerat oriundam ex Baptismo, nil tamen omnino loquatur de præsentis statuto, adeoque id studiosè omisisse

videatur. Ita *Præpositus Barbosa, & plures alii* apud *Diana p. 10. tract. 16. resol. 90.*

Unde consequenter ad hanc doctrinam, si ultra designatos alii teneant confirmandum, hi similiter contrahant cognationem spiritualem: quàmvis in alia sententia oppositum foret dicendum juxta ordinationem *Tridentini sup. de Baptismo.*

Debet etiam secundum antiquam Romanam consuetudinem patrinus Confirmationis extra casum necessitatis esse distinctus à patrino Baptismi c. *In Catechismo citato.*

Putat tamen *Silvester V. Confirmatio* consuetudinem jam contrarium obtinere: alii sententiam secus facientem non peccare saltem mortaliter: uti nec si unus præsetet tamquam patrinus plures quam duos; aut si femina virum, vel mas feminam præsetet, etsi hoc sit minus conveniens, & contrarium utriusque præscribitur in *Pontificali.* Debet etiam patrinus esse confirmatus, can. *In Baptismo 102. de Consecrat. dist. 4. & in Pontificali.* Unde non confirmatus juxta Doctores communiter illicitè hoc munus obiret; immo juxta plerisque etiam invalide: etsi reverà textus canonis (qui desumptus est ex *Concilio Moguntino* adeoque particulari tantum nec obligante universaliter, nisi quatenus est usû ab Ecclesia receptum) non contineat verba clarè irritantia. Quocirca sicut patrinum omittere est gravis materia, sic etiam esse videtur, invalide illum adhibere etsi nonnulli oppositum supponant probabile.

Obligatio confirmatum instruendi non est in jure expressa ut notat *Henriquez* & alii: quæ saltem exprimitur in *Pontificali* quoad vitanda mala, & facienda bona, & quoad Pater noster, Ave Maria, & Credo: quoniam (inquit) *ad hoc sunt obligati.* Dato autem, quod etiam in Canonibus expressa foret, tamen rarò admodum haberet locum, eò quod suscipiens hoc Sacramentum si sit adultus, præsumatur utrumque instructus, & quàmvis supponeretur esse parvulus, ad instructionem teneatur patrinus Baptismi.

Contrahitur autem cognatio spiritualis dirimens matrimonium inter susceptorem & confirmatum ejusque parentes, & non ultra, juxta *Tridentinum sup.* restringens in hoc jura antiqua. Reliqua de susceptoris Confirmationis sunt ferè explicanda conformiter, ad ea quæ diximus de susceptoris Baptismi.

Solum observandum nonnullos censere, quod Monachis non sit illicitum tenere confirmationem seu esse patrinum Confirmationis: eò quod ratio prohibitionis non habeat locum in hoc Sacramento ob non annexum onus instruendi. Communiter tamen alii contradicunt. Quàmvis jura ferè loquantur de Baptismo aut sint Conciliarum particularium: quæ equidem potius